

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (QUALITATIVE RESEARCH) ใช้การพรรณนาถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร (DOCUMENTARY ANALYSIS) โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิ (SECONDARY DATA) จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ.2540-2544 งานวิจัยและบทสัมภาษณ์ของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ อาศัยข้อมูลปฐมภูมิ (PRIMARY DATA) ด้วยส่วนหนึ่ง เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา ภาพปัจจุบันและแนวทางในอนาคตของแนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์และทำการสัมภาษณ์เจาะลึก (INDEPTH INTERVIEW) บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. แหล่งข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์เอกสาร (DOCUMENTARY ANALYSIS) ประกอบด้วย ข้อมูล และเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

- แนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ
- แผนประชาสัมพันธ์ระดับชาติ พ.ศ.2539/2540-2544
- แนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ.2540-2544
- งานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอกสาร 3 เรื่องข้างต้น ตามความเหมาะสม เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) รายงานการประชุม ประวัตินโยบายของ กบช. ฯลฯ

1.2 การสัมภาษณ์เจาะลึก (INDEPTH INTERVIEW)

- หน่วยงานภาครัฐ คัดเลือกเฉพาะบุคลากรภาครัฐระดับผู้บริหารตั้งแต่ระดับซี 6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายหรือปฏิบัติการด้านการประชาสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย และผู้บริหารระดับที่นำนโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงานระดับกระทรวง ทบวง กรม
- หน่วยงานภาคเอกชน คัดเลือกเฉพาะบุคลากรจากหน่วยงานภาคเอกชนที่มีภารกิจหรือได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านประชาสัมพันธ์ หรือด้านสื่อสารมวลชนของหน่วยงานนั้น ๆ
- ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการด้านการประชาสัมพันธ์ บุคลากรที่เคยเป็น หรือเป็นกรรมการในคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

วิธีการคัดเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (PURPOSIVE SAMPLING) และเลือกตัวอย่างที่ไว้ใช้ในการศึกษา จำนวน 26 ราย มาเป็นตัวแทนในการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ทั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎีงานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ โดยมีประเด็นหรือหัวข้อที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ดังนี้

2.1 ความสอดคล้องของแนวนโยบาย และแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ.2540-2544 กับสถานการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน

2.2 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จ และความล้มเหลวในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงาน

2.3 เปรียบเทียบนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ในอุดมการณ์ (IDEAL POLICY) กับนโยบายที่เป็นจริง (REAL POLICY)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (INDEPTH INTERVIEW) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กว้าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบพร้อมทั้งให้เหตุผล หรืออธิบายความได้ตามต้องการ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้ :-

1. เตรียมเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เตรียมรายชื่อ บุคลากร และติดต่อขอความร่วมมือในการวิจัย
3. เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสัมภาษณ์ 3 แบบสำหรับบุคลากร 3 กลุ่ม ได้แก่ บุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐ บุคลากรจากหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบบสัมภาษณ์จะมีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามภารกิจและสถานภาพของบุคลากรแต่ละกลุ่ม การสัมภาษณ์ใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 1 ชั่วโมงต่อคน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้จะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลใน 3 ประเด็น คือ

1. ความสอดคล้องของแนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ.2540-2544 กับสถานการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน

2. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จ และความล้มเหลวในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงาน

3. เปรียบเทียบนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ในอุดมการณ์ (IDEAL POLICY) กับนโยบายที่เป็นจริง (REAL POLICY)

5. วิธีการนำเสนอ

งานการตีความข้อมูลใช้วิธีการพรรณนา (DESCRIPTIVE ANALYSIS) และตีความ หรือหาความหมายของข้อมูลโดยใช้หลักการวิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีอุปนัย (INDUCTIVE METHOD) เป็นสำคัญ และต้องอาศัยความรู้ในเชิงทฤษฎีของผู้วิจัยประกอบการวิเคราะห์ด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย